

FEMEILE ÎN DOMENIUL IT

Daniela VORTOLOMEI

Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Electronică și Telecomunicații, Departamentul TSE, IMTC-181, Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Vortolomei Daniela, daniela.vortolomei@tlc.utm.md

Rezumat. Digitalizarea cuprinde tot mai multe domenii ale vieții, iar cunoașterea domeniului IT începe să devină o necesitate stringentă. În ultimii ani, la nivel mondial se atestă o creștere a numărului fetelor și femeilor care muncesc în domeniul IT, iar acest lucru, implicit are un efect pozitiv și asupra dezvoltării economice a comunității. Dintotdeauna lumea tehnologiei a fost dominată de bărbați, iar o continuă descreștere în rândul femeilor din acest domeniu este semnalată, în ciuda numeroaselor campanii de încurajare a acestora de a intra în domeniului IT. Nicio profesie nu trebuie să fie împărțită pe sexe, atâta timp cât nu presupune forță fizică, ci pune la bătaie intelectul și aptitudinile. Se demonstrează aportul benefic al femeilor în domeniul IT, prin rezultate reale: conform studiilor specialiștilor, companiile ale căror echipe manageriale includ femei, înregistrează un câștig financiar cu 34% mai mare. În lumea de astăzi, tehnologia digitală cuprinde schimbări din ce în ce mai mari din viața de zi cu zi și, în special, economică, cunoștințele despre programare fiind un atu valoros pe piața muncii. Potrivit Forumului Economic Mondial, aproximativ 90% din locuri de muncă vor necesita în curând abilități TIC. Participarea femeilor pe piața forței de muncă contribuie la creșterea atât a venitului personal, la diminuarea nivelului sărăciei femeilor și la bunăstarea populației țării în general. De asemenea, participarea femeii la viața economică ameliorează imaginea femeii în societate, dar și la implicarea ei în activități politice și social-culturale anulând factorul discriminării de gen.

Cuvinte cheie: domeniu, femei, forță de muncă, venit, activitate, tehnologie.

1. Potențialul femeilor în IT

Nici o profesie nu trebuie să fie împărțită pe gen, atâta timp cât nu presupune forță fizică, ci pune la bătaie intelectul și aptitudinile. Se demonstrează aportul benefic al femeilor în domeniul IT, argumentând cu rezultate reale: conform studiilor specialiștilor, companiile ale căror echipe manageriale includ femei, înregistrează un câștig financiar cu 34% mai mare. Este nevoie de o promovare a femeilor de succes care au obținut performanțe în aria lor de lucru, pentru a motiva tinerele talente să înceapă o carieră în IT. Modele precum Marissa Mayer, recent numită leader executiv în cadrul companiei Yahoo, sau Sheryl Sandberg, care deține a doua cea mai înaltă funcție în cadrul Facebook, reprezintă exemple motivaționale pentru tinerele care doresc o carieră în industria tehnologiei.

Ramura tehnologia informației este cea mai dominată de femei, unde circa 23% din afaceri sunt gestionate de femei. Având în vedere faptul că tehnologia avansează rapid, tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) poate reprezenta o modalitate prin care femeile și fetele să aibă acces la noi oportunități, precum și la mijloace de exprimare și de participare, aceasta fiind și un instrument puternic pentru promovarea egalității de gen. Sectorul digital oferă locuri de muncă înalt calificate și mai bine plătite și ar putea contribui la eliminarea diferenței de remunerare între femei și bărbați.

Potrivit statisticilor, tehnologia informației și comunicațiilor este un sector în creștere, care creează 120.000 de noi locuri de muncă în fiecare an. Acesta a reprezentat 4,2% din produsul intern brut al UE în 2014.

Femeile sunt încă subreprezentate în acest sector. Este mai puțin probabil ca fetele să facă studii în domeniu și femeile sunt mult mai puțin prezente decât bărbații pe piața locurilor de muncă în domeniul TIC.

Față de alte sectoare economice, în sectorul TIC majoritatea întreprinderilor sunt conduse de tineri. Circa 36% din întreprinderile din sector sunt gestionate de persoane cu vârsta de până la 35 ani și 32% - de persoane cu vârsta cuprinsă între 35-45 ani (Fig 1.)

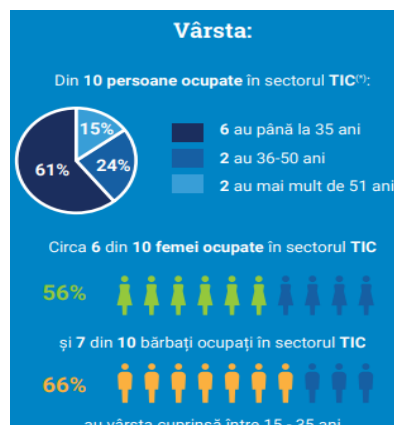

Figura 1. Profilul socio-demografic al populației ocupate în sectorul TIC după vârstă

În 2015, din aproximativ 1,4 milioane de persoane care au ales să studieze tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) în Uniunea Europeană, fetele au reprezentat doar 17,2%. (Fig.2). Din aproape 8,2 milioane de persoane angajate în UE în calitate de specialiști în domeniul TIC în 2016, femeile au reprezentat doar 16,7%. În comparație cu alte sectoare (45%), femeile ocupă doar 19% dintre pozițiile de conducere în TIC.

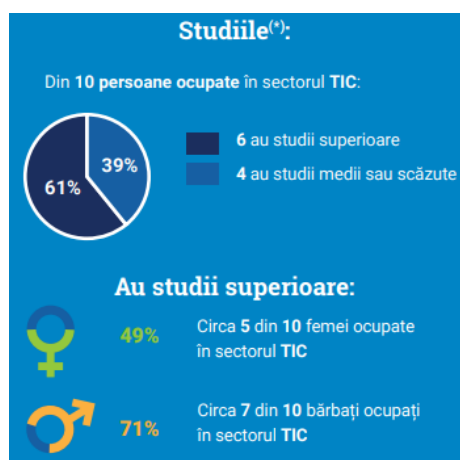

Figura 2. Profilul socio-demografic al populației ocupate în sectorul TIC după studii

În sectorul TIC această cotă constituie doar 20% sau de 1,7 ori mai mică decât media pe țară. Numărul de femei-antreprenoare este de 4 ori mai mic decât cel al bărbaților-antreprenori, conform sondajului efectuat de BNS în anul 2019. În medie pe economie, femeile-antreprenoare reprezintă circa 34% din numărul total de întreprinzători din Republica Moldova, acest procent a crescut în ultimii ani, în 2009.

2. Femeile în afaceri

În funcție de modalitatea de dobândire a afacerii se observă că femeile sunt mai predispuse de a crea o afacere de la zero 89% femei, față de 87% bărbați. Iar bărbații dobândesc afacerea prin reorganizare și sau cumpărare / privatizare (8,9%).

Tabelul 1.

Modalitatea de dobândire a afacerii în funcție de sex, %

	2009			2017		
	Total	Inclusiv:		Total	Inclusiv:	
		Femei	Bărbați		Femei	Bărbați
Total	100	100	100	100	100	100
Cumpărarea sau privatizarea	3,9	4,2	4,5	3,4	2,7	3,7
Crearea unei noi afaceri	87	88	87	88	89	87
Reorganizarea	4,3	3,8	4,5	3,4	2,7	3,7
Altele	4,4	4,4	4,4	-	-	-

Sursa: Biroul Național de Statistică, 2017/18

Antreprenorii participanți la cercetare, în funcție de statutul lor în cadrul întreprinderii, în proporție de 67,5% sunt proprietari ce dețin cota integrală a afacerii, 17 % sunt co-proprietari, iar 15,5% - manageri angajați. Totuși, ponderea femeilor ce dețin în proprietate afacerea este cu 4,1 puncte procentuale mai mare decât ponderea bărbaților proprietari (70,2% comparativ cu 66,1%). Ceea ce indică o performanță pentru femeile antreprenoare.

În anul 2017 ponderea femeilor angajate în întreprinderile conduse de femei era de 48%, iar în întreprinderile conduse de bărbați - 44%, confirmându-se, astfel, tendința că femeile-antreprenoare sunt mai predispuse să angajeze la muncă femei decât bărbații-antreprenori. Acesta este încă un motiv de a susține antreprenoarele, fiindcă creșterea numărului de afaceri conduse de ele va duce la mărirea numărului locurilor de muncă și , precum s-a precizat mai sus, cu predispoziție spre angajatele de gen feminin.

Grupul analizat, al femeilor care activează, reprezintă 49,6% din populația ocupată (de 15 ani și peste) și cifrează 588,3 mii femei. Ocuparea pe piața muncii oferă acces femeilor la resursele economice și financiare, dar și la oportunități de dezvoltare personală. Acestea fiind la rândul lor determinate de forma de participare a femeilor pe piața muncii, de tipul muncii, de venitul obținut din ocupare, de nivelul de protecție socială, de munca pe care o exercită, de grupul ocupațional, de regimul de muncă și altele. Conform unei note analitice realizate de BNS, în Moldova cea mai mare parte a lucrărilor neremunerate sunt efectuate de femei: circa 66% din timpul total alocat muncii constituie muncă neremunerată (4,9 ore pe zi). Bărbații alocând aproape de două ori mai puțin timp acestor activități (2,8 ore pe zi).

Majoritatea populației ocupate în sectorul TIC are studii superioare. Aproximativ 61% din angajații din acest domeniu dețin studii superioare, 35% - studii medii și 4% - scăzute. Ponderea populației angajate în sectorul TIC cu studii superioare este în creștere, inclusiv în cazul femeilor.

Peste jumătate (56%) dintre femeile din domeniul tehnologiei au văzut că nivelurile de egalitate între genuri s-au îmbunătățit în organizațiile lor în ultimii doi ani, alte 70% fiind de acord că abilitățile și experiența lor au fost considerate aspecte importante, mai importante decât faptul că erau femei, atunci când au candidat la primul lor post în domeniul IT sau al tehnologiei. Acest progres într-un timp atât de scurt reprezintă un pas important către diversitate și incluziune la nivelul acestui sector. Dar rezultatele celor mai recente studii arată că există încă loc de mai bine.

Concluzii

În concluzie se poate preciza că motivația bazată pe aspecte legate de gen nu este suficientă. Femeile nu vor începe să facă ceva doar pentru că sunt femei. Atitudinea care le-ar pune în mișcare este una care i s-ar potrivi oricărei persoane, indiferent de gen. Modelele de urmat sunt acei oameni care luptă pentru ceea ce vor, indiferent de obstacole. Îmbrățișând acest gând, oricine va căpăta curajul de a-și depăși limitele.

Având în considerare faptul că tehnologia avansează în fiecare an, tehnologia informației și comunicațiilor poate reprezenta o modalitate prin care femeile să aibă acces la noi oportunități, precum și la mijloace de exprimare și de participare, aceasta fiind și un instrument puternic pentru promovarea egalității de gen. Sectorul digital oferă locuri de muncă înalt calificate și mai bine plătite și ar putea contribui la eliminarea diferenței de remunerare între femei și bărbați. Accesul femeilor la venituri, prin oportunități de angajare decente și securitatea socială, constituie un fundament pentru atingerea egalității de gen.

Referințe

Referințe web:

1. *Femeile și bărbații În Sectorul Tehnologiei Informației și comunicațiilor (TIC)* [online][accesat24.01.2021]Disponibil:[https://statistica.gov.md/public/files/evenimente/2019/TIC/FEMEI BARBATI sectorul TIC.pdf](https://statistica.gov.md/public/files/evenimente/2019/TIC/FEMEI_BARBATI_sectorul_TIC.pdf)
2. *Femei în IT:Ce trebuie să facă firmele din tehnologie pentru a rezolva problema egalității de gen în rândul angajaților*[online][accesat24.01.2021] <https://www.startupcafe.ro/afaceri/femei-it-tehnologie-firme-egalitate-gen.htm>

Reglementări legale și legi, organizații:

3. HOTĂRÎRE Nr. 317 din 03-06-2020cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Tehnologiei Informaționale Publicat : 05-06-2020 în *Monitorul Oficial* Nr. 131-141 art.414
4. Biroul National de Statistica al Republicii Moldova -studiului analitic „*Femeile și Bărbații în sectorul Tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC)*” [online] [accesat 24.01.2021]